

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 87/2020-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 20. februára 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho a zo sudkyne Jany Laššákovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Petra Molnára predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť Slovenskej asociácie producentov v audiovizii, Grösslingová 32, Bratislava, IČO 36 061 182, právne zastúpenej advokátskou kanceláriou AK MS s. r. o., Galandova 3, Bratislava, v mene ktorej koná JUDr. Miloslav Šimkovič, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 16 Ca 9/2019-532 zo 4. novembra 2019 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť Slovenskej asociácie producentov v audiovizii o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

Odôvodnenie:

I.

Skutkový stav a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. januára 2020 doručená ústavná sťažnosť Slovenskej asociácie producentov v audiovizii, Grösslingová 32, Bratislava, IČO 36 061 182 (ďalej len „sťažovateľka“, v citáciách len „sťažovateľ“), ktorou namietala porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) č. k. 16 Ca 9/2019-532 zo 4. novembra 2019 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že okresný súd vedie šesť súdnych konaní, predmetom ktorých je zaplatenie konkrétnej sumy vzniknutej z titulu bezdôvodného obohatenia a v ktorých sťažovateľka vystupuje ako žalobkyňa proti šiestim rôznym žalovaným. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti uviedla: *„Z dôvodu, že medzi sťažovateľom ako organizáciou kolektívnej správy a niektorými prevádzkovateľmi káblovej retransmisie nedošlo k uzavretiu hromadných licenčných zmlúv podľa § 78 a nasl. AZ, ktorými by boli vysporiadané majetkové práva nositeľov, ktorí sa obrátili na žalobcu ako OKS a tým k vzniku bezdôvodného obohatenia na strane prevádzkovateľov káblovej retransmisie, bol sťažovateľ povinný v zmysle § 169 ods. 4 AZ v spojení s § 458a OZ a § 442a OZ uplatniť nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia súdnou cestou.“*

3. Podľa názoru sťažovateľky okresný súd porušil jej práva tým, že spojil šesť rôznych konaní v rozličnom procesnom štádiu a s rôznymi žalovanými, čím nerešpektoval zmysel a účel § 166 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“). Navyše, sťažovateľka považuje napadnuté uznesenie za nedostatočne odôvodnené, pokiaľ okresný súd *„... bližšie nezdôvodnil o akú údajnú skutkovú súvislosť umožňujúcu mu procesný postup podľa ust. § 166 ods. 1 CSP sa má jednať t. j. ktoré sú tie isté rozhodujúce*

skutočnosti, ktoré je potrebné posúdiť v súdnom konaní... Sťažovateľ považuje len strohé odčitovanie ustanovenia právneho prepisu v bode 4 odôvodnenia Uznesenia bez uvedenia čo i len stručného odôvodnenia a konkrétnej právnej úvahy o tom, ako ho súd v konkrétnej veci aplikuje za absolútne nepreskúmateľné rozhodnutie v rozpore s § 220 ods. 2 CSP ako aj ustálenou rozhodovacou praxou v zmysle čl. 2 ods. 2 CSP. Sťažovateľ má za to, že práve pri rozhodnutiach, voči ktorým nie je prípustný žiadny opravný prostriedok si dôvera v princípy výslovne zakotvené do CSP (viď. čl. 2 ods. 1 a 2 CSP) ako je spravodlivé súdne konanie, princíp právnej istoty a legitímneho očakávania ešte viac vyžaduje zachovanie štandardov odôvodnenia súdneho rozhodnutia v záujme jeho preskúmateľnosti.“

4. Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd o jej ústavnej sťažnosti rozhodol nálezom: „*Uznesením a postupom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 16Ca/9/2019-532 zo dňa 4.11.2019 boli porušené sťažovateľove základné práva a slobody podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základné práva a slobody podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, ľudské práva a základné slobody podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.*

Uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 16Ca/9/2019-532 zo dňa 4.11.2019 sa zrušuje a vec sa vracia Okresnému súdu Banská Bystrica na ďalšie konanie.

Sťažovateľovi sa priznáva náhrada trov právneho zastúpenia...“

II.

Relevantná právna úprava

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou

od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj „zákon o ústavnom súde“).

7. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a obdobne podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

8. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

9. Ústavný súd v súlade so svojou ustálenou judikatúrou konštatuje, že obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sú obdobné záruky, že vec bude spravodlivo prerokovaná nezávislým a nestranným súdom postupom ustanoveným zákonom. Z uvedeného dôvodu v týchto právach nemožno vidieť podstatnú odlišnosť (II. ÚS 27/07).

10. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

11. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,

g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

III.

Ústavnoprávne východiská v judikatúre ústavného súdu a samotné posúdenie vecí ústavným súdom

12. Sťažovateľka porušenie práv zdôvodnila najmä arbitrárnosťou napadnutého uznesenia, tvrdením, že spojením niekoľkých konaní jej okresný súd odňal možnosť predniesť argumenty proti jednotlivým žalovaným samostatne, a napokon tým, že spojením vecí nie je zachovaná hospodárnosť konania.

13. Ústavnú sťažnosť je potrebné považovať za zjavne neopodstatnenú.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (m. m. II. ÚS 56/2019, II. ÚS 386/2017, I. ÚS 88/07).

14. Aj napriek tomu, že predmetom preskúmavania v konaní o ústavnej sťažnosti je rozhodnutie súdu prvej inštancie, proti ktorému nie je odvolanie ako riadny opravný prostriedok prípustné (§ 357 CSP *a contrario*), ústavný súd zdôrazňuje, že v konkrétnych okolnostiach sťažovateľkinej veci nemá postavenie opravnej inštancie všeobecných súdov (napr. I. ÚS 31/05), a preto mu nepatrí právomoc preskúmať rozhodnutie vydané všeobecným súdom z pohľadu zákonnosti, ale iba z pohľadu ústavnosti. V konkrétnych okolnostiach vecí by preto ingerencia ústavného súdu do výkonu právomoci súdu prvej inštancie bola opodstatnená len v prípade nezlučiteľnosti jeho postupu pri rozhodovaní o spojení vecí na spoločné konanie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou.

15. V súlade s § 166 ods. 1 a 2 CSP v záujme hospodárnosti konania súd spojí na spoločné konanie také konania, ktoré sa pred ním začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých strán. Ak boli také konania pridelené viacerým sudcom toho istého súdu, rozhodne o spojení konaní ten sudca, u ktorého sa začalo konanie skôr (odsek 1). Ak sa v žalobe uvádzajú veci, ktoré sa na spojenie nehodia, alebo ak odpadnú dôvody, pre ktoré súd konania spojil, súd môže niektorú vec vylúčiť na samostatné konanie (odsek 2).

16. Podľa § 236 CSP v písomnom vyhotovení uznesenia sa uvedie označenie súdu, ktorý ho vydal, označenie strán a ich zástupcov, označenie prejednávaného sporu, výrok, stručné odôvodnenie, poučenie o odvolaní a deň a miesto vydania uznesenia.

17. Podľa § 220 ods. 2 CSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Konajúci súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

18. Sťažovateľka tvrdí, že v jej veci bolo na mieste aplikovať požiadavky vyplývajúce z § 220 ods. 2 CSP, ktorý upravuje formálne a obsahové náležitosti rozsudku.

19. Ústavný súd sa s prihliadnutím na konkrétne okolnosti prejednávanej veci s názorom sťažovateľky nestotožňuje. Podporné použitie § 220 ods. 2 CSP aj pre skupinu uznesení, ktorými sa rozhoduje vo veci samej a ktoré majú obdobne ako rozsudok účinky meritórneho rozhodnutia, nemožno v zásade vylúčiť. Formálne a obsahové požiadavky ostatných uznesení, teda uznesení nemajúcich povahu meritórneho rozhodnutia však vyplývajú z § 236 CSP, ktorý príslušnému všeobecnému súdu ukladá povinnosť vydané uznesenie odôvodniť stručne.

20. Rozhodnutie všeobecného súdu o spojení vecí na spoločné konanie napadnuté touto ústavnou sťažnosťou nie je obdobne ako rozhodnutie o vylúčení vecí na samostatné konanie rozhodnutím, ktorým by sa rozhodovalo o právach a povinnostiach strán v spore vo veci samej, ale ide o procesné rozhodnutie, ktorým sa upravuje vedenie konania (m. m. I. ÚS 116/09, III. ÚS 588/2012, IV. ÚS 6/2020). Z uvedených dôvodov je podporné použitie § 220 ods. 2 CSP upravujúceho formálne a obsahové náležitosti rozsudku aj vo veci napadnutého uznesenia okresného súdu nedôvodné.

21. V súlade s už citovaným § 166 ods. 1 CSP dôvodom na procesné spojenie vecí na spoločné konanie je buď skutková súvislosť prejednávaných vecí, alebo existencia totožnosti strán sporu prejednávaných vecí, a pritom postačí splnenie aj len niektorej z týchto podmienok.

22. Z relevantnej časti napadnutého uznesenia okresného súdu vyplýva ako dôvod spojenia vecí na spoločné konanie v záujme zabezpečenia hospodárnosti konania skutková súvislosť všetkých prejednávaných vecí (existencia totožných nárokov vyplývajúcich z totožného právneho dôvodu a uplatnenie nárokov totožným žalobcom).

23. Odôvodnenie napadnutého uznesenia okresného súdu, aj keď stručné, je, prihliadajúc na jeho povahu (procesnoprávny charakter rozhodnutia o spojení vecí na spoločné konanie) a relevantnú právnu úpravu týkajúcu sa požiadaviek na písomné vyhotovenie uznesení (§ 236 CSP) a berúc do úvahy všetky okolnosti posudzovanej veci a relevantnú judikatúru ústavného súdu, ako aj judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa názoru ústavného súdu dostatočné, zrozumiteľné a ústavne akceptovateľným spôsobom odôvodňuje prijatý právny záver o splnení podmienok na spojenie vecí na spoločné konanie. Z napadnutého uznesenia okresného súdu zároveň jednoznačne vyplýva, ktorý zo zákonom stanovených dôvodov bol dôvodom na spojenie predmetných vecí na spoločné konanie.

24. Prihliadajúc na dosiaľ uvedené, nie je argumentácia sťažovateľky v kontexte postupu okresného súdu v napadnutom konaní a ním vydaného napadnutého uznesenia

spôsobilá ovplyvniť postavenie sťažovateľky ako žalobkyne v predmetných veciach takým spôsobom, ktorý by si vyžadoval zásah zo strany ústavného súdu.

25. V súvislosti s námietkami sťažovateľky, ktorými spochybňuje hospodárnosť spojenia jednotlivých konaní, ústavný súd zdôrazňuje, že samotné spojenie vecí na spoločné konanie nie je prekážkou pre ďalšie uplatňovanie základného práva sťažovateľky ako strany v spore na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, keďže jej v ďalšom konaní nebráni tak, ako sa mylne domnieva, predniesť konkrétne argumenty ku každému z uplatňovaných nárokov proti rôznym žalovaným a ani použiť rozdielne prostriedky procesnej obrany a útoku proti nim.

Naviac, v súlade s § 237 ods. 2 CSP súd nie je viazaný uznesením, ktorým sa upravuje vedenie konania, čo znamená, že už vydané uznesenie o vedení konania (spojenie vecí na spoločné konanie alebo vylúčenie vecí na samostatné konanie) môže zmeniť, prípadne vydať nové uznesenie, ktorým bude otázka vedenia konania upravená inak.

26. Vzhľadom na všetky už uvedené skutočnosti ústavný súd nezistil zo strany okresného súdu také vybočenie zo štandardov uplatňovaných v rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, ktoré môže mať za následok porušenie základného práva na súdnu ochranu či práva na spravodlivé súdne konanie. Napadnuté uznesenie okresného súdu je primeraným spôsobom odôvodnené a je výsledkom rozhodovania okresného súdu vykonaného v súlade s príslušnými ustanoveniami Civilného sporového poriadku, teda spôsobom, ktorý mu príslušné procesno-právne ustanovenia upravujúce vedenie konania umožňujú (§ 166 ods. 1 CSP), a preto aj z ústavného hľadiska akceptovateľné a udržateľné.

27. Iba na okraj ústavný súd uvádza, že jeho pozornosti neuniklo, že právny zástupca sťažovateľky v texte ústavnej sťažnosti (doručenej ústavnému súdu 16. januára 2020) opakovane poukazuje na znenie už neplatného a neúčinného zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov.

Ústavný súd v tejto súvislosti dáva do pozornosti právnenému zástupcovi sťažovateľky, že od 1. marca 2019 sa konanie pred ústavným súdom spravuje novou právnou úpravou –

zákonom č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Rovnako tak ústavný súd poukazuje na splnomocnenie sťažovateľky, ktoré je prílohou ústavnej sťažnosti a ktoré bolo ústavnému predložené vo fotokópii. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na ustálenú súdnu prax podľa judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (napr. sp. zn. 4 SŽi 35/2014), podľa ktorej je zastúpený povinný predložiť splnomocnenie v jeho originálnej verzii, a nie fotokópiu, pretože iba originál splnomocnenia disponuje právnou silou, ktorá spočíva v tom, že jednoznačne preukazuje prejavenu vôľu zastúpeného. Z uvedeného ústavný súd vyvodil, že pri posudzovaní právnych účinkov fotokópie splnomocnenia je súdna prax jednotná, keďže fotokópii splnomocnenia nepriznala žiadne právne účinky, preto je potrebné predkladať konajúcemu súdu originál splnomocnenia (m. m. III. ÚS 129/2017, II. ÚS 231/2018, II. ÚS 363/2018). V záujme hospodárnosti konania v spojení s odmietnutím ústavnej sťažnosti ako zjavne neopodstatnenej však ústavný súd sťažovateľku k odstráneniu uvedeného nedostatku nevyzýval.

28. Keďže ústavný súd vzhľadom na uvedené nezistil žiadnu možnosť porušenia sťažovateľkou označených práv, dospel k záveru, že je potrebné ústavnú sťažnosť odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. februára 2020

Luboš Szigeti
predseda senátu